

УДК 636.92.053.112.385.4

**ФІЗІОЛОГО-БІОХІМІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ КРОЛІВ
ЗА ДІЇ СПОЛУК СИЛІЦІЮ**

*А. І. Іваницька, аспірант, Я. В. Лесик, д. вет. н.
nastya_ivanitska@ukr.net*

Інститут біології тварин НААН, м. Львів

Сучасні технології промислового ведення кролівництва для досягнення максимального продуктивного потенціалу передбачають повноцінне і збалансоване живлення кролів за всіма поживними складовими раціону, особливо за мінеральним речовинами, надходження яких в організм тварин потребує строгого обліку і контролю у раціоні. Тому метою дослідження було вивчити фізіолого-біохімічний вплив та продуктивну дію різних кількостей органічної і неорганічної сполук Силіцію на організм кролів у період з 52 до 110-добового віку.

Дослідження проводили на молодняку кролів породи *Hyla* у ТзОВ «Горлиця» (с. Добряни Городоцького району Львівської області), поділених на шість груп — контрольну і п'ять дослідних по 6 тварин (самців) у кожній, підібраних за принципом аналогів у віці 41 доби. Кролям контрольної групи вволю згодовували повнораціонний гранульований комбікорм з вільним доступом до води. Тваринам I, II і III дослідних груп згодовували корми раціону контрольної групи і впродовж доби випоювали наноаквацитрат силіцію з розрахунку, відповідно, 25; 50 і 75 мкг Si/кг маси тіла. Молодняку IV і V дослідних груп згодовували корми раціону контрольної групи і задавали з водою метасилікат натрію ($\text{Na}_2\text{SiO}_3 \cdot \text{H}_2\text{O}$) в кількості, відповідно, 2,5 і 5,0 мг Si/кг маси тіла. Дослід тривав 68 діб: підготовчий період — 10 діб, дослідний — 58 діб. У підготовчому періоді на 52-у добу і в дослідному — на 83-ю і 110-у доби життя (31-а та 58-а доби випоювання сполук Силіцію) з крайової вушної вени кролів відбирали зразки крові для біохімічних досліджень. На 110-у добу життя (58-а доба випоювання добавок) кролів забивали відповідно до етичних вимог, отримували масу тушки, шкіри та обраховували забійний вихід. Цифрові дані опрацьовували статистично.

Результати досліджень показали, що випоювання кролям II, III і IV дослідних груп менших кількостей органічної та неорганічної сполук Силіцію сприяло вірогідному підвищенню кількості еритроцитів на 83-ю та 110-у доби дослідного періоду порівняно з аналогічними показниками у контрольній групі. У крові тварин дослідних груп проявлялася тенденція до вищого рівня вмісту гемоглобіну, але він вірогідно зростав лише у тварин II і III груп на 58-у добу випоювання добавок порівняно з контролем. Отримані дані гематологічних досліджень можуть вказувати за позитивний вплив сполук Силіцію на гемопоетичну функцію організму кролів у період відгодівлі.

У тварин дослідних груп вміст загального білка в крові був вірогідно вищим на 110-у добу життя порівняно з контролем. Введення органічних сполук Силіцію в раціон кролів супроводжувалося підвищенням активності ензимів переамінування у крові кролів дослідних груп впродовж дослідження порівняно з контролем. Порівняльний міжгруповий аналіз м'ясної продуктивності кролів вказує на виражену анаболічну дію застосованих добавок. Зокрема, на завершальному періоді досліду середня маса тіла тварин у I дослідній групі перевищувала цей показник у контрольній групі на 11,4, II дослідної — на 19,2, III дослідної — на 17,1, IV дослідної — на 10,9 і V дослідної групи — на 12,3 % зі збереженням цієї тенденції різниць для показників маси тушок кролів, які були найвищими у тварин II дослідної групи. Показник забійного виходу, зберігаючи міжгрупову тенденцію показників маси тіла і маси тушки, виявляв вищий рівень міжгрупових різниць у дослідних групах порівняно з контрольною.

Отримані результати досліджень свідчать, що випоювання кролям після відлучення органічних сполук Силіцію позначилося вищими показниками гемопоетичної функції та продуктивного впливу порівняно з контрольною групою.